

Notatka ze spotkania Przedstawicieli Lasu Modelowego w Obornikach

19 lutego 2019 roku

A. Plan spotkania:

1. Podsumowanie działalności Lasu Modelowego za okres listopad 2018 – luty 2019.
2. Uregulowanie kwestii porządkowych i sanitarnych wzdłuż szlaku kajakowego na rzece Wełnie.
3. Propozycja utworzenia Parku Kulturowego w Dolinie Wełny jako narzędzia promocji regionu i kształtowania planowania przestrzennego.

B. Najważniejsze informacje i uzgodnienia.

1. Podsumowanie dotychczasowych działań:
 - Nadleśnictwo Oborniki przesłało wniosek do PGW Wody Polskie o przystąpienie do Lasu Modelowego w Obornikach – czekamy na odpowiedź;
 - Nadleśnictwo Oborniki złożyło do WFOŚiGW wniosek o dotację na odtworzenie zadrzewień w strefie przybrzeżnej Wełny i Flinty - (zgody wyrazili: Gmina Ryczywół, Wody Polskie, 5 właścicieli prywatnych. – łączna długość planowanych zadrzewień – 6,4 km; duże koszty wniosku obejmuje zabezpieczenie drzew przed bobrami);
 - Nadleśnictwo Oborniki realizuje projekt *Windą do lasu (...)* ze środków WRPO 2014-2020. Jego założenia wynikają z realizacji Planu Strategicznego dla Lasu Modelowego w Obornikach. To kampania informacyjna na rzecz zrównoważonej gospodarki leśnej, która będzie wykorzystana m.in.: do promocji Lasu Modelowego w Obornikach. Trwają prace nad przełożeniem założeń wniosku w fazę realizacji.

2. Omówiono *Strategię Rozwoju Turystyki Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku*. Działania Lasu Modelowego w Obornikach doskonale wpisują się w tę Strategię w wielu aspektach.
3. Presja turystyczna w dolinie rzeki Wełny rośnie w ostatnich latach, przybywa jednostek kajakowych wodowanych na rzece. W chwili obecnej nie istnieją narzędzia prawne, które mogłyby ten ruch ograniczyć. Jedyne kroki jakie mogą być podjęte to działania, które spowodują zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko i obniżenie poziomu uciążliwości dla społeczności mieszkającej w bliskim sąsiedztwie rzeki.
4. W ciągu dwóch miesięcy uregulowana zostanie kwestia zlokalizowania koszy na śmieci i sanitariatów w sąsiedztwie rzeki. Dotyczy Gminy Oborniki i Rogoźno. Kolejnym etapem będzie oznakowanie takich miejsc na trasie szlaku kajakowego.
5. Wstępne ustalenia pomiędzy Gminą Oborniki a Stowarzyszeniem Wodniackim „Aplaga” zakończyły się propozycją 3 punktów lokalizacyjnych na sanitariaty i kosze na śmieci, które będą obsługiwane technicznie i finansowo przez Gminę Oborniki.
6. W przypadku Gminy Rogoźno ilość i lokalizacja miejsc przeznaczonych dla ustawienia sanitariatów i koszy na śmieci zostanie poddana konsultacjom między Burmistrzem Rogoźna i przedstawicielami środowiska kajakarzy. Utrzymanie sanitariatów i opróżnianie koszy obciążą w zakresie finansowym Gminę Rogoźno.

7. Firmy prywatne organizujące spływy kajakowe zobowiązują się do:
 - corocznego sprzątania rzeki przed rozpoczęciem sezonu kajakowego.
 - ciągłego prowadzenia akcji edukacyjnej w zakresie właściwych postaw podczas spływów,
 - stworzenia konta, na którym gromadzone będą środki przeznaczone na cele porządkowe związane z działalnością prowadzoną przez firmy kajakowe,
 - sprzątania rzeki przez firmy prywatne (obsługujące ruch kajakowy na rzece) co dwa tygodnie według ustalonego harmonogramu, podział na część górną i dolną, Grupa firm z obrębu Rogoźna dba o rzekę i teren przyległy między Rogoźnem a Jaraczem (Muzeum

Młynarstwa). Grupa firm z obrębu Obornik dba o rzekę i teren przyległy od Jaracza do ujścia rzeki do Warty.

- podjęcia rozmów w sprawie stworzenia nowego miejsca do wodowania w Jaraczu przy moście (negocjacje z właścicielem działki przyległej).
8. Muzeum Młynarstwa w Jaraczu jest newralgicznym punktem, w którym kumuluje się ruch kajakowy na rzece Wełnie – oto kilka istotnych danych:
- 80% spływów kończy się w Jaraczu,
 - mamy do czynienia z dewastacją terenu, który pozostaje w zarządzie Muzeum,
 - punkty gromadzenia śmieci i istniejące toalety nie są wystarczające przy aktualnym natężeniu ruchu kajakowego,
 - duży ruch kajakowy odbywa się do późnych godzin wieczornych, zarządzający Muzeum nie ma żadnych informacji co do ilości uczestników danego dnia,
 - układ terenu i obecność elektrowni stanowią istotny czynnik ograniczający przepustowość tego miejsca;
 - istnieje olbrzymia potrzeba wsparcia w kwestii śmieci, sanitariatów i infrastruktury związanej z ruchem kajakowym w celu zmniejszenia skutków ruchu turystycznego.
 - budowa drugiej bramy stanowić może ułatwienie w obsłudze ruchu kajakowego na terenie Muzeum Młynarstwa w Jaraczu,
 - w soboty brak jest opłat za zwiedzanie – kwestie te reguluje umowa między Muzeum Młynarstwa z firmami prywatnymi,
9. W celu zmniejszenia natężenia ruchu w Muzeum Młynarstwa proponuje się kończenie spływów w innych miejscach. Można to skorelować z planowanymi punktami sanitarno-porządkowymi. Te miejsca będą służyć również wodowaniu i wyciąganiu kajaków i będą miały możliwość dojazdu po sprzęt.
10. Stowarzyszenie Aplała podejmie rozmowy z Muzeum Młynarstwa w Jaraczu celem wypracowania form wsparcia dla Muzeum. (m, in.: remont pomostów).
11. Brak jest możliwości/rozwiązań prawnych do regulowania/ograniczania ruchu kajakowego na tego typu rzekach. Inne możliwości są w Parkach Narodowych. Jediną możliwością w tym przypadku jest ograniczenie jednostek kajakowych wodowanych na rzece przez poszczególne Firmy. Trudno wskazać „pojemność” tej rzeki tj. podać jednoznaczną odpowiedź na pytanie ile sztuk kajaków dziennie spływających rzeką nie wywołuje istotnych szkód w samym ekosystemie jak również w strefie brzegowej.
12. Z jednej strony mamy do czynienia z uszkodzeniami w strefie brzegowej z powodu użytkowania rzeki, a z drugiej istnieje realna trudność ze wskazaniem odpowiedzialnych za uszkodzenia skarp.
13. Lokalizacje punktów sanitarno-porządkowych muszą być skonsultowane z zainteresowanymi stronami i powinny brać pod uwagę, że w przyszłości mogą to być miejsca rozpoczynania/kończenia spływów i istnieje opcja ich uzupełniania o inną infrastrukturę istotną dla użytkowników szlaku kajakowego. Miejsca te powinny być tak usytuowane, aby możliwy był swobodny dojazd samochodem (utrzymanie porządku, dowóz kajaków).
14. W celu ochrony wartości kulturowych i kształtowania przestrzeni w jasny i planowy sposób proponuje się w dolinie Wełny powołanie do życia Parku Kulturowego. Wiąże się z tym

opinia Konserwatora Zabytków, akceptacja Rady Miejskiej, opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego. Koszty przygotowania MPZP będą poniesione przez właściwe Gminy.

15. Dokumentację niezbędną do dalszego procedowania przygotowuje zespół osób. Podczas spotkania deklarację włączenia się w prace złożyli: Błażej Cisowski, Paweł Strzeński, Jarosław Bator, Roman Piątkowski. Do prac będą włączane kolejne osoby, które zaproszone wyrażą taką chęć. Ten tryb postępowania został przyjęty na tym etapie. Jeśli pojawią się jakiegokolwiek trudności – będą szukane określone rozwiązania.
16. Wody Polskie są na etapie sporządzenia analizy wariantowości w zakresie przywrócenia ciągłości ekologicznej rzeki Wełny. Nie tym etapie działania renaturyzacyjne nie są brane pod uwagę. W przyszłości takowe na pewno będą podejmowane, ale w chwili obecnej trudno określić perspektywę czasową.
17. Ważność pozwolenia wodnoprawnego dla Małej Elektrowni Wodnej w Obornikach (na rzece Wełnie) wygaśnie prawdopodobnie w 2020 roku. To istotny moment, aby zastanowić się nad konstrukcją nowego pozwolenia w kontekście przepławki, która nie spełnia swojej funkcji.
18. Procesem ciągłym winno być poszukiwanie źródeł finansowania, aby zrealizować zadania zapisane w Planie Strategicznym dla Lasu Modelowego w Obornikach na lata 2015-2022.

Notatkę sporządzili:

Jarosław Bator

Anna Walter

Załącznik. Proponowane lokalizacje miejsc obsługi ruchu kajakowego na rzece Wełnie.

